

מדינת ישראל
הכנסת

או.

פרוטוקול מס' 45/ג

מיסיבה של ועדת החינוך והתרבות, שהקטיימה ביום ג'
ז' בסיון, תשי"ד - 8.6.54, בטעה 11.15.

ג כ ח ו:

- חברי הוועדה:
 - ס. פרסיץ - היו"ר
 - ח. בוגר
 - א. ברטן
 - ט. כפרי
 - ד. צנרי
 - א. רזיאל-נאור

סוזסנים:

- פרופ' ב"צ דינור - סר החינוך והתרבות
- מר ח. כהן - היועץ הטכטי למטסלה
- ד"ר אבידור - סגן מנהל מסרד החינוך
- ד"ר רוזנטל - נציג מסרד הטכפטיים
- גב' מסר - היועצת הטכפטיית של מסרד החינוך

נ ע ד ר ו:

- ס. אונא
- ט. ארם
- ז. בן-יעקב
- ק. כהנא
- ד. נצר
- י. סמילנסקי
- א. כלפון
- י. ס. רוזנברג
- א. דימלט

סדר-היום:

- א. הסתתפות חה"כ בן-גוריון בכנס הנוער הלומד.
- ב. הטסך הדיון בחוק הארכיונים, תשי"ב - 1952.

=====

היו"ר ס. פרסיץ:

אני פותחת את היסיבה.

א. ברטן:

ברצוני לסאול על-סמך מה הזמין מסרד החינוך את סר בן-גוריון לכנס התלמידים שיעך להתקיים ביום ה' הקרוב. ידוע הדבר סמך בן-גוריון כבר איבנו ראס סמסלה, ולא סר בסחון ובוודאי שלא סר החינוך. עם כל הכבוד אליו, אני רואה אותו כאיט פרטי. לטר בן-גוריון יסנה כפובן עמדה די חשובה במפלגה. האם מסרד החינוך הזמין אותו כנציג המפלגה?

ד"ר אבידור:

ההצעה לכנס תלמידים, היזמה לקיומו ולתכנון יצאה מקרב מנהלי בתי-ספר תיכוניים אחדים, והם אסר פנו בהצעה זו למסרד החינוך. מסרד החינוך קיבל את ההצעה בברכה. יוזמי הכנס הציעו גם סמך בן-גוריון ירצה בו ולא רק בגלל זכויותיו או מעסרו, אלא מפני שאנו רואים בו אדם פרטי שהוא גם חבר-כנסת.

היו"ר ס. פרסיץ:

אני מוכרחה לומר שעקבתי בענין רב אחרי הסתלטלות הדברים בקסר עם הצעותיו של סר בן-גוריון. חה"כ ברטן סאל מה דאך מסרד החינוך להזמין לכינוס תלמידים את סר בן-גוריון כדי סירצה בפניהם, אני מבינה סגם לחה"כ רזיאל-נאור יס סאלות בענין זה.

היו"ר ס. פרסיץ: אני עוקבת בענין רב אחרי גילוי מחשבותיו של מר בן-גוריון בקשר לארגון הנוער. מר בן-גוריון הזמין אליו סטודנטים מהאוניברסיטה כדי לדבר אתם על נושא זה; הוא גם סוחח עם המשטרת הצעירה על ספא"י. מטרה החינוך מזמין את מי שהוא מזמין, אבל אדם זה הוא חבר מפלגה ועד היום, למרות כל הרעיונות האלה, הוא לא עזב את המפלגה ואף אינו דוגל בעל-מפלגתיות בארץ. על כן ענין זה מעורר מחשבות רבות בלב כל אחד ונסאלת השאלה על-סמך מה ומדוע מזמינים ילדים ממחלקות שביעיות וסמינריות, ילדים הניתנים להשפעה, כדי שיסמכו את דבריו של מר בן-גוריון. מר החינוך אינו צריך לבקש רשות לנאום, אבל הדבר טובה לגבי אדם שהוא איש מפלגה, והשאלה היא איזה קשר יש בין זה לבין הכנס עצמו.

א. רוזאל-נאור: מר בן-גוריון הצהיר אמנם שהוא אינו רוצה יותר במפלגות והוא רוצה בנוער. יחד עם זאת הוא לא

הצהיר כי הוא פורש מהמפלגה. הוא נשאר איש מפלגה לא רק מסויים, אלא אף מובהק. זה שיש לו זכויות, או שחושבים שיש לו זכויות, עדיין איננו מצדיק שמטרה החינוך ייענה לזכויות אלה עד כדי קביעת עובדות. אם יש למר בן-גוריון רעיונות וכוונות בקשר לנוער, הכוונות וההרהורים הם שלו כל זמן שהוא כותב את מאמריו ושואל בהם את שאלותיו. אולם בזמן שמטרה החינוך עורך כנס בהסתתפותו של מר בן-גוריון זה איננו עוד כנס פרטי, ואין זה מטבה אם מנהלי בתי-ספר מסויים הגו את רעיון הכנס. ברגע זה יצא הדבר מרשות הפרט והיה לענין ציבורי. ואם כך הוא הדבר, אינני מבינה מדוע מטרה החינוך ראה לנכון ולטוב לקרוא לנערים ולנערות מכיתות שביעיות וסמינריות - ובגיל זה מחשבות של הנוער אינן עצמאיות ואין מחנכים אותם למחשבה עצמאית - כדי להביא בפניהם מחשבות סוגסטיביות מובהקות. מר החינוך יסב בכנס זה יחד עם מר בן-גוריון, ואין לי ספק שמר בן-גוריון יאמר את הדברים שהוא חושב ולא זולתו.

מדוע אין מטרה החינוך מזמין אנשים מכל סיעות הכנסת אם כרצונו לתת לנוער חומר למחשבה?

מדוע מטרה החינוך מזמין לכנס טרצה אחד ויחיד המסתיים למפלגה אחת ויחידה - סאליה מסתיים גם מר החינוך - ואמר ידבר אל הנוער בטפה אחת, ואחר-כך יאמרו שהנוער קבע את דרכו.

אני יודעת שידובר על כיוון, דרכים ופתרונות, שהם על דעת הדוכרים בלבד, ואינני חושבת שכן צריך לנהוג עם הנוער, בפרט בכנס שנערך מטעם מטרה החינוך. אני חושבת שזהו דבר החורג בהרבה מן המקובל וסן הנכון, ואני דורשת תשובה.

מר החינוך והתרבות: נושא הכנס הוא: מסימות הדור וחובות הנוער הלומד.

בכנס ידובר על 3 ענינים: על הסתתפות הנוער במיזוג הגלויים ופניה לנוער שיפנה להוראה; על חובת הנוער להסתתף בהתייטבות ועל טוהר המידות במדינה. לא ידובר על תנועות-נוער ועל ארגונים. אני חושב שמחובתו של מטרה החינוך לדאוג לכך שיהיו מספיק מורים בבתי-ספר. החברים חושבים שלבן-גוריון אין זכות לדבר בכנס זה והוא חסא חסא גדול מפני שהוא מסתיים למפא"י, אבל אין לערער על כך שבן-גוריון הוא האיש שהתעניין בסלוס הבעיות האלו ואף עורר את מטרה החינוך להתעניין בהן. פנו אלי מורים ומנהלים מבתי-ספר תיכוניים וביקשו לערוך כנס של תלמידי שביעיות וסמינריות ואף ציינו שרצוי שבן-גוריון ינאם בכנס זה, כדי שיהיה בו אדם נוסף מלבד מר החינוך. הסכמתי לכך, ואחרי פקפוקים גם בן-גוריון הסכים. בכנס ידובר על סלוס הבעיות שצינתי, לא יהיה כל ויכוח ותהיה רק סוגסטיה על טוהר מידות, על מיזוג גלויים ולא יותר. עוד לא ראיתי שידברו בכנסת על איזו בעיה שהיא

ללא מחלוקת. ואני רוצה שיופיע בכנס איש אשר יש לו סמכות לדבר והוא ידבר על ענינים לא-מפלגתיים. הכנס טכוון לתלמידי הכיתות השביעיות והסמינריות, מפני שרוצים לעורר את הנוער לבעיות הקיימות. מר בן-גוריון ידבר ברשותי. אני רוצה לעורר בנוער את המחשבה על סלוס הבעיות שצינתי וטוהר לי לעסות זאת.

או.

ד. צברי:

הטענות היא עגומה מאד בטובן הטשן הדורות, כי
הנוער שלנו אינו הולך בעקבות אלה שעשו מה שעשו
למען בנין המדינה. הנוער שואף לנוחיות.
בוסף לזה, כאשר ראטי הציבור שלנו מדברים על אותן
הבעיות בהן ידובר בכנס, הם מכניסים לתוך דבריהם נימה של מפלגתיות, ואף
פעם אין דנים בבעיות אלו בצורה המנותקת מכל צביון מפלגתי. ברור שכדי
לעורר את הנוער צריך להתרוסס מעל לגישה המפלגתית המצומצמת ומעל להרגשה
שמקפחים מישהו. עד היום לא קמו במדינה אנשים אשר ידברו על בעיות אלו
מנקודת-ראות כללית ובלי העמדת דגש על המדיניות של מפלגתם. אם קורה
שקם אדם שהוא מקובל על הנוער, ולא כאיש מפלגה אלא מבחינה כללית יותר,
ואשר רואה את הצרכים של המדינה באופן כללי יותר מכל אדם אחר, ואם איש
זה יצליח לעורר את הנוער למשימות - תבוא עליו הברכה. אני רק מקווה
שהנוער יסמע את דבריו ומטהו יתעורר בו. על כן, בוודאי שאין אנו צריכים
להכניס לענין זה נימה של מפלגתיות. אני רק מקווה שתצטח מכנס זה טובה
למדינה כולה.

היו"ר ס. פרסיץ:

אם הכוונה היא רצויה אזי המעסה אנו רצוי. אילו
שר החינוך, שאף הוא איש מפא"י, היה רוצה לקרוא
לנוער מבתי-הספר ולהוריהם ולדבר אתם על כל הבעיות שידובר בהן בכנס -
בתוך סר החינוך של מדינת ישראל - חובתו וזכותו. אבל אם יימצא במדינה
זו דגול מרובה, אחד בדורו, אבל איש מפלגה מסויימת, אסור לשר החינוך
להזמין לכנס כדי שירצה בפני הנוער. אילו בן-גוריון היה קם ועורך כנס
על דעת עצמו היינו יודעים שבן-גוריון, חבר-כנסת מטעם מפא"י, עושה
מה שהוא עושה. אבל מתן גוטפנקה של מסרד החינוך והעמדת איש זה כמי שמסכסו
ומעלה סכולם - זו איננה דרך שמישהו יכול לראות בה את הדרך הנכונה.
הייתי מבינה את הדבר אילו נערך סימפוזיון מטעם מפא"י, כפי שנערכים
כיבוסים מטעם מפא"י במקומות רבים. אבל לסם מה הגוטפנקה של מסרד החינוך?
בטום ארץ לא נעטה דבר כזה כדי למסוך את הנוער למפלגה מסויימת, ואם
יכול להתעורר חסס כזה צריך להתרחק מכל מעסה העלול לעוררו.

מענין, שכאשר בן-גוריון התחיל להגות את רעיונותיו
אלה הוא קרא אליו את המסרת הצעירה של מפא"י. מדוע לא דיבר על לב כולס?
הנאום בכנס הוא פתיחה למערכה כבדה מאד בשטח זה, ואני מצטערת ששר החינוך
נתן את ידו לדבר.

א. רזאיל-נאור:

ברצוני לומר משהו בקשר לדברים שנשמעו תוך הוויכוח.
אני לפחות לא עירערתי על הנושאים בהם ידובר בכנס.
יש הרבה מה לומר לנוער וטוב שמסרד החינוך רוצה להגיד זאת, אבל לסם כך
קיים שר החינוך במדינה?
הייתי רוצה שחברי הוועדה יבדילו בין עובדות לבין
הערכת עובדות. לא הוכח עדיין שהערכה אחת היא הנכונה בכל מאת האחוזים,
ויס לי יסוד לחסוב שלהערכה שלי יש רגליים. לדעתי, לומר לאנשים היושבים
בכנסת כבר 6 שנים, כי בן-גוריון הוא איש העומד מעל לכל המפלגות זה יותר
סדי נאיבי.
אם קיים מסרד החינוך שהוא כפוף לוועדת החינוך אני
דורסת את התערבותה של הוועדה במעשיו של מסרד החינוך, שבהם הוא חורג
מגבולות סמכותו. אדרוס בירור בענין זה במליאת הכנסת וכבר שלחתי מכתב
על כך ליושב-ראס הכנסת.

היו"ר ס. פרסיץ:

מכיוון מדבר הופעתו של מר- בן-גוריון בכנס התלמידים
יתעורר במליאת הכנסת נדבר על כל זה במליאה.

חוק הארכיונים, תשי"ב - 1952

היו"ר ס. פרסיץ:

הוועדה נתקלה בקשיים בהגדרת החומר הארכיוני. לא
ברור כיצד אפשר להגדירו מבלי שיתעוררו איזה שהן
אסוציאציות שאינן שייכות לענין ואשר מתוך כך ייקבעו חומרות שהציבור לא
יוכל לעמוד בהן.

או.

היו"ר ש. פרסיץ: למטל בסעיף 1(2) בתעודתה הסאלה מי הם אנשי-סם. מי קובע זאת? כן נאמר בסעיף זה: "חקר העם". האם הכוונה לעם היושב בציון או בעולם כולו? לאור כל זאת הגענו לידי מסקנה שיש צורך בהגדרה ברורה יותר, אשר לא תעמיד את האנשים בפני בעיות. ד"ר רוזנטל הציע אמנם לכתוב: "חומר ארכיוני המצוי בכל מקום שהוא, כפי שייקבע בקתנות", אבל חנוכי הוועדה אמרו שאם אפשר למצוא הגדרה יותר מדוייקת הרי רצוי שהיא תופיע בחוק עצמו ולא בתקנות.

א. ברטנ: גרצוני לשאול את היועץ המטפלי למסללה אם אין לו כל ספיקות באשר לתכנון ולאופיו של חוק זה, ובמיוחד לתכנון של כמה וכמה טעיפים בהם מדובר על כך שלגנוז מסלתי יטנה רשות לפקח על חומר ארכיוני הנמצא בידי אנשים פרטיים, מפלגות או ארגונים ציבוריים. עלי להדגיש שאלה זו הועלתה על-ידי כמה מחברי הוועדה, שאינם חברים לאותה הסיעה.

מר ח. כהן: אני מסכים שההגדרה בסעיף 1(2) היא רחבה מדי ים. אילו אפשר היה למצוא הגדרה יותר מדוייקת היה טוב. אבל המוסמכים שעסקו בהכנת החוק אמרו לי - ואני חייב לסמוך עליהם מפני שאינני מוטחה בטוח זה - שאי-אפשר למצוא הגדרה יותר מדוייקת. אם מצמצמים את ההגדרה מוציאים מתחולת החוק דברים שעליהם הוא צריך לחול ולכן, במצב כזה, מוטב לקבוע הגדרה רחבה יותר. כאן קיימת גם האפשרות שהמועצה או איזה גוף אחר, שיזכר לצורך זה, יוכלו לקבוע מה בכלל בהגדרה של חומר ארכיוני. דעתי היא, במידה שאני מתמצא בעניינים אלה, כי זוהי הדרך היחידה ללכת בה. ההגדרה צריכה להיות רחבה, אבל במקרה של סכסוך בין הגנוז ובין האזרח בענין תחולת ההגדרה של חומר ארכיוני על חומר הנמצא בידי האזרח, לא יוכל הגנוז לתבוע את האדם בפני בית-המספט, אלא האזרח יפנה לגוף המוסמך וזה יקבע אם החומר שבידו הוא בגדר חומר ארכיוני. אם הגוף המוסמך יחליט שהחומר הוא אמנם חומר ארכיוני יהיה האזרח המחזיק בחומר זה חייב בכל חיובי החוק.

היו"ר ש. פרסיץ: אין אנו חושבים שחוק אשר יעורר בכל מקרה דין-ודברים בין הגנוז והאזרח ברכתו רבה. דעתנו היא שחוק צריך להיות פשוט וברור כדי שאפשר יהיה לקיימו, כדי שלא יקומו עבריינים ועל-סנת שלא יכביד על חיי האזרחים. אם אפשר לקבוע בתקנות הגדרה מדוייקת יותר לחומר ארכיוני, מדוע לא להכניס הגדרה זאת לחוק? כתוב בהגדרה: "סיס בהם ענין". הרי חומר רב יכול להיות סבווער רק מפני שטיטתו לא מצא ענין בו. מדוע לכתוב בחוק דברים שמלכתחילה עלולים לעורר חששות?

היתר יצעה שהגנוז יחד עם המועצה יקבעו מדי פעם בפעם מה זה חומר סיס בו ענין לחקר העם, החברה וכו'. יוצא, שהמועצה תהיה מעין בית-מטפט לעירועורים ולא תגיע לכלל עבודה בדברים אחרים.

ח. בוגר: שמענו מפי היועץ המטפטי שאין לו הצעה להגדרת חומר ארכיוני. אני מציע סנקים ועדת טטנה, אשר תטב יחד עם אנשים מוסמכים, ותביא לנו חוק שבועיים הצעה שתקבלת על הדעת להגדרת חומר ארכיוני. אני מציע לדחות את הדיונים בחוק עד אשר תובא בפנינו ההצעה להגדרת החומר.

סר החינוך והתרבות: ההגדרה המופיעה בהצעת חוק הארכיונים היא ההגדרה המדוייקת מבחינה מדעית, וזוהי ההגדרה המופיעה בכל ספרי לימוד על ארכיונים ובחוקי ארכיונים בארצות אחרות. אלא שבארצות אחרות אין האנשים חסדנים כל-כך ולכן מסתפקים בהגדרה זו. הוועדה יכולה להחליט כי המועצה תפרסם תקנות מפורטות יותר בדבר הגדרת חומר ארכיוני, אבל הגדרה אחרת לחומר ארכיוני אינה יכולה להיות.

א. רזיאל-נאור: מתוך רצון למנוע כל מיני תקלות שעלולות להגרם לפרט או לחוגים טובים של הציבור הייתי מציעה לכתוב בסעיף 1(1): "למעט דברים שלאדם או לתאגיד יש ענין או אינטרס למנוע את ידיעתם ברבים". תוספת זה תחול על חומר שאמנם יכול להראות כחשוב בעיני הגנוז, אבל לפרט או לחוג אנשים מסויים יטנה הזכות למנוע את ידיעתו ברבים, כמו שכתבתי טאפו סר החינוך סיפר לנו עליהם.

או.

סר החינוך והתרבות:

דווקא הדוגמה הזאת של פרסום סכתבי מאפו סוכיחה שהצעתה של חה"כ רזיאל-נאור עלולה למנוע פרסום חומר חשוב, שעבר כבר זמן רב מיום הוצאתו, אלא שבגלל כל מיני סיבות מספחיות או אחרות אין רוצים בפרסומו. בצורה כזאת אפשר לסלק את ההיסטוריה.

א. רזיאל-נאור:

בית-המספס יוכל לפסוק אם יש למישהו אינטרס מססי שלא לפרסם את החומר בדברים.

סר החינוך והתרבות:

בית-המספס לא יוכל לפסוק אם כתוב בחוק: "למעט" הייתי מסכים להצעה שאדם שאינו רוצה בפרסום חומר הנמצא בידי, סכיוון שהדבר עלול לפגוע בו, יוכל לפנות לסועצה והיא תקבע אם יש לפרסם את החומר או לא.

א. ברטן:

נדמה לי כי הקוסי העיקרי בהגדרה זו היא הגדרת גילו של החומר. ארכיונים עוסקים בדרך כלל בחומר של העבר ובחקר העבר, ולא בדברים סוטפיים. אני מוכן לקבל את ההגדרה המוצעת על-ידי המטטלה, אבל עם הגבלת זמן האוסרת שחומר ארכיוני הוא חומר שגילו לא פחות מ-20 שנה.

סר ח. כהן:

אם באמת ישנה אפשרות של קביעת הגדרה סדוייקת יותר בתקנות - וטרברי סר החינוך הבנתי סקייסת אפשרות כזאת - כי אז הייתי אוסר כסו ד"ר בוגר, סתוקס ועדת מסנה סתעבד את התקנות ותביאן בפני סליאת הוועדה אשר תחליט אם ההגדרה הזאת תופיע בחוק או בתקנות, ואין הבדל עקרוני בין סתי הדרכים. אינני חושב שאפשר ללכת בורכו של חה"כ ברטן ולקבוע גבול של זמן לחומר ארכיוני. אבל ישנן דרכים אחרות, ואחת מהן היא זאת שעליה הצביעה חה"כ רזיאל-נאור. הצעתה של חה"כ רזיאל-נאור, אם תתקבל, צריכה להופיע בסעיף 7, במקביל לסעיף המסנה האומר שאם גילוי חומר מסויים עלול לגולל על אדם אסמה פלילית יכול האדם שלא לססור כל ידיעות על חומר זה. נוסף לכך יהיה צורך להוסיף בחוק הגדרה סדוייקת של "אינטרס" ו"ענין". אני מאד תוסך בהצעתו של ד"ר בוגר שתסב ועת מסנה, יחד עם סומחים, ותנסה לנסח תקנות עם הגדרה סדוייקת יותר של חומר ארכיוני.

ה ח ל ט ה

הוקמה ועדת מסנה הסורכבת סחה"כ פרסיץ, רזיאל-נאור, ססילנסקי, ובהעדרו חה"כ נצר. הוועדה תקיים את יסיבותיה בהסתתפות סומחים מטעם ססרד המספסים ותנסה לנסח בתקנות הגדרה סדוייקת של סומר ארכיוני. הוועדה תגיש את הצעותיה למליאת הוועדה תוך סבוע ימים.

היו"ר ס. פרסיץ:

סר החינוך הביא בפנינו עוד סלוסה סעיפים נוספיים, אבל גם בסעיפים אלה לא סיפלנו עקב העובדה שלא יכולנו לקבוע בסעיף 1 הגדרה של חומר ארכיוני. סאותה הסיבה לא סיפלנו בסעיף 13. אולם בסעיף זה סתעוררות גם סאלות אחרות. יתכן סקרה שהגנז יפנה לאדם פרטי וידרוס ססנו חומר ארכיוני ססויים ואילו האדם הפרטי יסען סאין בידו חומר כזה. על-ססן סה יוכל הגנז לקבוע אם אסנם נמצא חומר כזה בידי אדם אליו פנה?

סר החינוך והתרבות:

אם הגנז מגיש תביעה סספטית נגד אדם ססויים צריך להיות יסוד לחסוב שהאדם הפרטי סחזיק בחומר ארכיוני.

סר ח. כהן:

אם הגנז דודס סאדם פרטי ידיעות על חומר ארכיוני - אשר לפידיעת הגנז נמצא אצל אדם זה - ומקבל ססובה סאין בידי האדם חומר כזה, אבל לגנז ישנה אינפורסציה כי התסובה הסלילית אינה נכונה, כי אז - לפי החוק הכללי - יש לגנז אפשרות לפנות לבית-מספס, לבקס פקודת חיפוס ואף לסבל אותה. הסופט המוציא את פקודת החיפוס צריך להיות ססוכנע סאסנם יש לו לגנז לפחות חסד סנוסס לכאורה שהתסובה סקיבל סהאדם בקסר לאי-סצילאות החומר אינה נכונה. לפני הוצאת פקודת חיפוס דורס הסופט שהגנז או סאדם אחר המייצג אותו הצהרה בסבועה. לאחר קבלת פקודת החיפוס יכול הגנז לפנות לביתו של האדם הפרטי ולחפס סם את החומר. אם כתוצאה

טר ח. כהן:

טהיפוט לא נמצא החומר, הרי מי שמסר לגנז ידועות על הימצאות החומר
עבר על החוק, מפני שמסר ידיעות בלתי-נכונות. אולם את הגנז, אשר
נכנס לבית פרטי וערך חיפוט על-סמך הידיעה הלא-נכונה שקיבל, אי-אפשר
לתבוע והוא פטור מכל אחריות.

א. ברטון:

אני פונה ליועץ המשפטי בקשר לסעיפים 6, 7, 12 ו-13. ברצוני לשאול אותו אם אין הוא רואה בסעיפים
אלה פגיעה בחופט הפרט, המפלגות והארגונים הצבירויים, דעתי היא סעיפים
אלה מהווים פגיעה חמורה בחופט הפרט, ויסגם עוד חברים אחרים בוועדה
סדעתם כדעתי.

באחת הישיבות שאלתי את ד"ר רוזנטל אם ההגדרה של
אנשים ומוסדים פרטיים חלה גם על מפגלות, וד"ר רוזנטל אמר לי שהיא חלה
גם עליהן. אם כך הדבר - אני רואה בזה פגיעה חמורה ביותר בחופט הציבור
בארץ.

טר ח. כהן:

כל חוק יס בו נגיעה לעניינים פליליים ולכן כל חוק
עלול להיות סכנה חמורה של פגיעה בחופט הפרט.
השאלה היא תמיד כיצד החוק מנוע. ברור שמוסדות או אנשים פרטיים יפגעו
על-ידי כך שיצטרכו לטטור לצילום חומר ארכיוני הנמצא בידיהם. אבל אם
רוצים למנוע - ואני מבין שגם המסלה וכולם רוצים למנוע - אפשרות של
גיצול חוק הארכיונים למטרות לא ארכיוניות כי אם פוליטיות, כי אז
הערובה לכך יכולה להיות טבועה רק באיטיותו של הגנז ובהרכב המועצה.
כסם שמבקר המדינה, היועץ המשפטי למסלה והסופטים צריכים להיות נאמנים
סאין להם טטוא-פנים, כי אחרת לא תהיה למדינה זו תקנה, כך גם הגנז צריך
להיות אדם שאינו חסוד במפלגתיות או בבטיות פוליטיות איזה שהן. אפשר
להסיג זאת על-ידי כך שידרשו כי הגנז יתמנה על-ידי הכנסת או על-ידי
בית המשפט הגבוה. על החלטת הגנז לחפט חומר במרכז סיעת סמאל או במרכז
מפלגה אופוזיציונית אחרת אפשר לערער לבית-המשפט ולהוכיח כי הגנז רצה
להסתמס ברטות הניתנת לו לפי חוק הארכיוני לא למען חוק הארכיונים,
כי אם למען מטרות צדדיות. אבל, לפי עציית-דעתי, את החוק גופו אי-אפשר
לבטל רק מפני שהוא עלול לפגוע במיטתו.

א. ברטון:

האם ידועים ליועץ המשפטי חוקים דומים בארצות
הגוט המערביות? לא ידוע על-כך שבאנגליה או בארצות-
הברית קיים חוק המאפשר לגנז להתערב בחייהן של מפלגות.

טר ח. כהן:

בארצות אחרות יסגם חוקים דומים, אלא שסם קבעו גיל
לחומר ארכיוני. לגבי ארצות אחרות דרך זו היא טובה
טאד, מפני שסם חומר מלפני 30 שנה אינו מהווה חומר היסטורי. אולם בארץ
אפילו חומר מלפני שנה או שנתיים יכול להיות חומר ארכיוני. על כן אין
לנו אפשרות לקבוע גיל מסויים לחומר ארכיוני.

היטיבה נבעלה בטעה 12.45.